

PRZEDŚWIĄTECZNY APEL

Przedstawiciele kadry zawodowej oraz podchorążowie uczestniczyli w przedświątecznym apelu, który odbył się 20 grudnia 2023 r. na placu apelowym WAT. Uroczystość była okazją do podsumowania działalności żołnierzy w mijającym roku, wręczenia aktów mianowania na wyższe stopnie wojskowe oraz wyróżnień za szczególne osiągnięcia.

Rektor-Komendant WAT gen. bryg. prof. dr hab. inż. Przemysław Wachulak uhonorował wybranych żołnierzy brązowymi odznakami tytułu honorowego „Zasłużony Żołnierz RP” oraz odznakami pamiątkowymi Wojskowej Akademii Technicznej. Wręczył też akty mianowania na wyższe stopnie wojskowe siedmiu żołnierzom, a nowo przybyli do Akademii otrzymali kodeksy honorowe żołnierza zawodowego Wojska Polskiego.

WYRÓŻNIENIA I PODZIĘKOWANIA

Rektor-komendant podziękował podchorążym za ich zaangażowanie w liczne akcje charytatywne zorganizowane w mijającym roku. Za uzyskanie pozytywnych ocen z egzaminów

i zaliczeń, zdobyte z ostatniego semestru oceny nie niższej niż 4,51 oraz bardzo dobre wykonywanie zadań służbowych tytuł „Wzorowego Podchorążego” otrzymało dziewięciu studentów. Jeden podchorąży otrzymał Wojskową Odznakę Górską nadaną przez dowódcę 21 Brygady Strzelców Podhalańskich.

ŻYCZENIA

Obecny na uroczystości kapelan WAT ppor. Piotr Woszczyk w imieniu swoim oraz kapelanów: prawosławnego ks. por. Tomasza Pieczarki i kapelana ewangelickiego ks. por. Zbigniewa Obracaja złożył całej społeczności akademickiej najserdeczniejsze życzenia z okazji zbliżających się Świąt Bożego Narodzenia.

• Marcin Bełdyga

fot. Mariusz Madejowski

CYWILIZACJA WIEDZY – WYZWANIE DLA BIBLIOTEK

Tytułowa ogólnopolska konferencja, pod patronatem honorowym Rektora-Komendanta gen. bryg. prof. dr. hab. inż. Przemysława Wachulaka, odbyła się 19 października 2023 r. w Bibliotece Głównej Wojskowej Akademii Technicznej. Sponsorami głównymi konferencji były dwie firmy: ARFiDO i Aleph Polska. W gronie sponsorów znalazły się także: PWN, Grupa Helion i EBSCO. Patronat medialny konferencji zapewnili: portal Stowarzyszenia Bibliotekarzy Polskich, serwis EBIB oraz „Głos Akademicki”.

Spotkanie było okazją do wymiany doświadczeń, ale również do zaprezentowania naszej biblioteki jako miejsca stale rozwijającego się, nowoczesnego i przyjaznego dla użytkowników: studentów, pracowników uczelni – czytelników. Wydarzenie skierowane było głównie do bibliotekarzy bibliotek naukowych, jednak nie zabrakło również uczestników spoza tego grona, była też liczna grupa bibliotekarzy z innych typów księżnic.

PRZYGOTOWANI NA WYZWANIA

Konferencja obejmowała dwie sesje. Pierwsza z nich to *Oferta(-y) bibliotek a nowe technologie – problemy, sukcesy i doświadczenia*. Ta część obrad zdominowana została przez nowoczesne technologie i miejsce biblioteki i bibliotekarza wśród nich. Poruszane były zagadnienia dotyczące, między innymi, nowego projektu połączonych katalogów Biblioteki Narodowej, który ma być alternatywą dla gasnącego już NUKAT-u, czy też zagadnienia związane z wdrożeniem działającego w chmurze systemu bibliotecznego ALMA. Dzięki ciągłemu rozwojowi nowych technologii przed bibliotekami i biblioteka-

rzami otwiera się wiele możliwości, na każdym poziomie organizacji pracy, zarówno w obszarze gromadzenia i katalogowania informacji, ich przechowywania czy dostępności zasobów, w tym publikacji naukowych. Wychodząc naprzeciw oczekiwaniom użytkowników, podejmowane były tematy narzędzi, które są pomocne w udoskonaleniu komunikacji naukowej, rozwoju nowych modeli publikowania elektronicznego, a także kształtowaniu działań edukacyjnych i e-kompetencji, czyli o tym wszystkim, co ma zapewnić wygodę i szybkość pozyskiwania informacji oraz bezproblemową dostępność do treści cyfrowych.

fot. Agnieszka Staniak

Ważnym aspektem poruszonym podczas dyskusji były zagadnienia związane z przygotowaniem materiałów dydaktycznych dla osób z niepełnosprawnościami oraz związaną z tymi zagadnieniami nową rolą bibliotekarzy, którzy powinni zostać uzbrojeni w twarde kompetencje, pomocne w adaptowaniu powszechnie dostępnych materiałów na inne formy przekazu, tj. dźwięk czy obraz przystosowany dla osób niedowidzących.

W tej sesji nie zabrakło też rozważań na temat jaka jest rola bibliotek w technologicznie wspieranej cywilizacji wiedzy. W perspektywie przed bibliotekami i bibliotekarzami wiele wyzwań, ale wiemy, że jesteśmy do nich przygotowani i nie boimy się ich.

NIE TYLKO HUMANIŚCI

Druga sesja konferencji poświęcona była zagadnieniu: *Bibliotekarz czy pracownik biblioteki – współczesne kompetencje*. Kluczowymi pytaniami, które pojawiły się w trakcie obrad, były: czy doświadczenia pracowników są wykorzystywane i adekwatne do wykonywanych obowiązków, a także jak można wieloletnie doświadczenia pracy w zawodzie przełożyć na współczesne realia. Jednym z pierwszych omawianych tematów była rekrutacja pracowników na stanowiska bibliotekarskie. W wielu przypadkach pożądane dawniej kompetencje zdezaktualizowały się lub straciły na znaczeniu, a przed pracownikami bibliotek pojawiło się wiele nowych wyzwań, które wymagają nowych kompetencji. Zmieniające się wymagania stawiane przed bibliotekami i bibliotekarzami wymagają zmian w zakresach obowiązków pracowników. Uczestnicy konferencji debatowali nad tym, jak te zakresy obowiązków powinny się zmieniać, co robić, by wypracować nowe nawyki, jak motywować ludzi, by chcieli się rozwijać i by nie bali się zmian. Zwrócono też uwagę na to, jak istotna jest różnorodność w kompetencjach osób, które pracują w bibliotece. Im szersze spektrum wiedzy i umiejętności (od humanistycznych po ścisłe, tj. np. informatyczne), tym większe pole do działania

i znaczący wpływ na nowe spojrzenie w oczywistych dla bibliotekarzy kwestiach. Wszystkie poruszane zagadnienia nierozdzielnie wiążą się z rolą nowoczesnego bibliotekarza, którą trzeba ciągle, w związku z dynamicznie zmieniającym się światem, na nowo definiować.

Na przestrzeni ostatnich lat widać, że zmianom uległa nie tylko rola pracowników bibliotek, ale również i oczekiwania użytkowników. Pożądany jest nieograniczony dostęp do zasobów elektronicznych, czas, w jakim te zasoby są dostępne, łatwe w użytkowaniu oprogramowanie, które pozwala na szybkie wyszukiwanie potrzebnych materiałów, pożyteczne usługi, które dają swobodę działania. Odmianą rolę spełniają również przestrzenie dostępne dla użytkowników. Biblioteka staje się miejscem otwartym, dostępnym, przyjaznym, takim do którego użytkownik będzie chciał przyjść. To właśnie teraz jest czas na „walkę” z panującymi przekonaniem i stereotypami, które odnoszą się do bibliotek.

Ciekawym zagadnieniem omawianym podczas konferencji były, stosowane już w innych krajach, usługi *service design* – opierające się między innymi na dostarczaniu użytkownikom pozytywnych wrażeń z infrastruktury, z której korzystają oraz włączenia ich w proces kreowania usług, dostosowanych do ich potrzeb i wymagań.

Znakomici moderatorzy, prof. Jadwiga Kasprek-Woźniak i dr hab. Katarzyna Materska, oraz prelegenci z pasją opowiadali o swoich doświadczeniach, obserwacjach dotyczących miejsca i roli bibliotek naukowych we współczesnym świecie, a wyłaniający się obraz nowoczesnej biblioteki stał się impulsem do działania oraz nowych wyzwań.

Konferencja cieszyła się dużym zainteresowaniem, każdy zainteresowany mógł znaleźć coś dla siebie. Wierzymy, że wiele z dobrych, sprawdzonych praktyk będzie można wykorzystać, żeby być bliżej użytkowników bibliotek i ich potrzeb.

• **Agnieszka Staniak**

foto: Adrian Bojczuk

CHRONIMY UE PRZED NIEPRZYJAZNYMI DRONAMI

Unia Europejska uznała projekt COURAGEOUS z udziałem Wojskowej Akademii Technicznej za główny filar swojej polityki ochrony przed niewspółpracującymi systemami bezzałogowych statków powietrznych. Naukowcy z Instytutu Optoelektroniki WAT wskażą, jak wybrać najlepszą technologię antydronową.

Drony – urządzenia względnie tanie, proste i powszechnie dostępne – są wykorzystywane w działalności przestępczej. Wraz z ich rozwojem powstają więc systemy, które mogą wykrywać, śledzić, identyfikować i powstrzymać bezzałogowe statki powietrzne przed szkodliwym działaniem. Także państwa UE w ten sposób zapobiegają nielegalnym praktykom – chroniąc lotniska, infrastrukturę krytyczną i granice, a także zabezpieczając ludzi w miejscach publicznych i podczas wydarzeń masowych. Produkcja systemów antydronowych jest szeroko rozwinięta na świecie, jednak nie została ona w żaden sposób unormowana. Systemów tych nie da się porównać technicznie czy wręcz rozróżnić.

STANDARDY DLA OCHRONY OBIEKTÓW I LUDZI

Władze państw członkowskich UE wybierają systemy antydronowe spośród wielu dostępnych na rynku komercyjnych rozwiązań o charakterze cybernetycznym i niecybernetycznym. Jednak, jak wskazują eksperci, systemy często nie spełniają parametrów katalogowych lub opisane są nieprecyzyjnie.

W tej sytuacji wybór technologii stanowi duże wyzwanie – zwłaszcza dla podmiotów lokalnych, które nie mają wystarczających możliwości technicznych i wiedzy w tym zakresie. Dlatego w październiku 2023 r. Komisja Europejska przyjęła politykę testowania systemów przeciwdziałania bezzałogowym statkom powietrznym. Dokumenty wskazują, że będzie ona bazować na wynikach projektu COURAGEOUS. Projekt dostarczy wytycznych, które pomogą organom państw członkowskich dokonać właściwego wyboru technologii pod kątem ich potrzeb operacyjnych.

FILAR POLITYKI ANTYDRONOWEJ

Instytut Optoelektroniki Wojskowej Akademii Technicznej od dwóch lat uczestniczy w projekcie finansowanym przez Fundusz Bezpieczeństwa Wewnętrznego Unii Europejskiej. Liderem konsorcjum jest belgijska Królewska Akademia Wojskowa. Ekspertiści pracują nad ustandaryzowaną metodologią testowania systemów antydronowych. Opierają ją na licznych scenariuszach przypadków nielegalnego użycia dronów, pozyskanych z danych policji